

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.006.50

**Inventaris van het archief van mr. J.
Fabius [levensjaren 1776-1850], (1781)
1799-1850**

J.A.G. Verspyck Mijnsen

Nationaal Archief, Den Haag 1913

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 050 J. Fabius [Aanwinst 1913]

Periodisering:

archiefvorming: 1799-1850

oudste stuk - jongste stuk: 1781-1850

Archiefbloknummer:

C22311

Omvang:

15 inventarisnummer(s); 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Fabius, Jan (1776-1850)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van Jan Fabius (1776-1850) bestaat uit een briefwisseling met diverse staatslieden en geleerden in de eerste helft van de negentiende eeuw. Er zijn onder meer brieven te vinden van A.R. Falck, C.F. van Maanen en J. Kinker.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 050 J. Fabius [Aanwinst 1913], nummer toegang 2.21.006.50, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Fabius, J., 2.21.006.50, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Mr. Jan Fabius, geboren te Amsterdam 11 Februari 1776, promoveerde in de rechten 12 Juni 1797. In 1802 begon hij de praktijk van notaris uit te oefenen en deed zulks tot 1838. In 1842 werd hij benoemd tot Raadsheer in 't Provinciaal Hof van Noord-Holland. Hij was kolonel der schutterij te Amsterdam en stierf 10 November 1850. Hij huwde in 1803 Anna Maria Heemskerk.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De hierachter beschreven papieren, die door zijn kleinzoon aan het Algemeen Rijksarchief geschonken zijn, hebben vooral waarde, omdat Fabius in briefwisseling stond met vele bekende mannen uit zijn tijd: A. R. Falck, C. F. van Maanen, H. J. van de Graaff, lid van den raad van Indië, diens broeder S. C. van de Graaff, een tijd lang secretaris van R. J. Schimmelpenninck, en anderen.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Uit de verzameling zijn gelicht de briefwisseling tusschen A. R. Falck en diens vader en andere van Falck afkomstige stukken, later aan Fabius geschonken of gelegateerd - thans overgebracht naar de collectie Falck - en eenige door Fabius verzamelde documenten, vermeld op de lijst der aanwinsten onder n°. XLIII.

De verzameling is reeds vroeger gedeeltelijk gepubliceerd door J. Fabius (den kleinzoon) in zijne "Herinneringen aan het einde der Fransche overheersching".

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

- 1** Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. H. J. van de Graaff, lid van den Raad van Nederlandsch Indië.
1799 Juni 11-1826 Januari 14 78 stuks
Met drie bijlagen:
- a** Copie van den brief van 1826 Juli 23 met minuut van eene missive van Mr. Fabius aan den Minister Röell met verzoek om rehabilitatie van Mr. H. J. van de Graaff;
 - b** Brief van Fabius aan Van de Graaff. 1826 December 27. Deze brief kwam in Indië na het vertrek van Van de Graaff naar Nederland. Na zijn overlijden (1 Maart 1827) werd deze brief aan Fabius teruggezonden;
 - c** Extract uit een brief van N.N. aan X. over een onderhoud van den commissaris-Generaal Du Bus met Van de Graaff. (Het opschrift is van de hand van Mr. Fabius.)
Mr. Hendrik Johan van de Graaff, geboren op Ceylon, studeerde in de rechten, huwde in 1800 Maria Anna van Nes, van wie hij kort daarop weduwnaar werd. In 1801 hertrouwde hij met Agatha de Dieu, dochter van Mr. Daniël, burgemeester van Alkmaar. Van de Graaff werd secretaris van Alkmaar; doch na de omwenteling wilde hij met het oog op zijn groot huisgezin zijn geluk beproeven in Indië. In 1816 vertrok hij daarheen en bekleedde weldra daar hoge betrekkingen en stond zeer in de gunst van den Gouverneur-Generaal Baron van der Capellen. Weldra werd van de Graaff lid van den Raad van Nederlandsch Indië. Na het vertrek van Van der Capellen werden in 1826 Van de Graaff en het lid van den Raad van Indië Dozy terug ontboden naar Nederland om zich te verantwoorden. Zij vertrokken op "de Java Packet" naar het vaderland doch verdronken op de Zeeuwsche kust, 1827 Maart 1. Van de Graaff was reeds van jongs af aan een van Fabius' beste vrienden, wat blijkt uit de briefwisseling uit zijn studententijd, die zich hierbij bevindt.
- 2** Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. Sebastiaan C. van de Graaff.
1803 October 30-1807 November 25 68 stuks
Mr. Sebastiaan Christiaan van de Graaff, geboren te Surat 15 November 1777, broeder van Mr. H. J. van de Graaff, werd na zijne promotie eerst advocaat in Amsterdam, daarna in 1803 verbonden aan de ambassade te Parijs onder Rutger Jan Schimmelpennick. Toen deze Raadpensionaris werd, werd Van de Graaff een zijner geheimsecretarissen. In 1816 ging Van de Graaff naar Nederlandsch Indië, waar hij lid werd van het Hooggerechtshof. Van de Graaff stierf daar ongehuwd. Door de groote vriendschap van Fabius met den broeder van Sebastiaan van de Graaff was Fabius ook zeer bevriend met dezen.
- 3** Brieven aan Mr. J. Fabius van Prof. J. F. L. Schröder.
1803 September 25-1833 17 stuks
Met bijlage: Extrait et traduction d'une résolution du Conseil de la Marine de la République Batave du 10 juni 1803-no. 12.
Johan Frederik Lodewijk Schröder, geboren 31 October 1774 te Dornburg in Westphalen, werd in 1798 proponent te Amsterdam. Aangezien hij slecht zag, legde hij in 1801 zijn ambt neer om zich geheel aan wis en natuurkundige en

philosophische studiën te wijden. In 1803 werd hij geplaatst aan het hoofd van 's Lands Zeevaartkundige school. Wegens zijne te groote vaderlandsliefde werd hij in 1812 door Napoleon ontslagen. In 1816 werd hij Hoogleraar in de Wis- en Natuurkunde te Utrecht.

Hij huwde 1809 Margaretha Antonia Heemskerk, zuster van de vrouw van Fabius. Schröder stierf te Utrecht 20 Maart 1845.

- 4** **Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. Anton Reinhard Falck.**
1811 December 27-1843 Januari 6 **93 stuks**
 Met vijf bijlagen:
a Brief van Mevrouw Falck-De Roisin (ongedateerd);
b Brief van Mevrouw Falck-De Roisin om Falcks overlijden aan Fabius mee te deelen. 1843 Maart 20;
c Artikel over Falck in 't Algemeen Handelsblad. 1843 Maart 20;
d Artikel over Falck in de Amsterdamsche Courant. 1843 Maart 27;
e Redevoering, gehouden ter nagedachtenis aan Mr. A. R. Falck door Mr. C. A. den Tex in het Koninklijk Nederlandsch Instituut. 1843 April 27
 Fabius was reeds bevriend met Falck sedert 1800, zooals de kleinzoon van Mr. Fabius zegt in zijn werkje "Herinneringen aan het einde der Fransche overheersching." Bij den dood van Falcks vader regelde Fabius den boedel, waardoor de vriendschap nog grooter werd, die voortduurde tot Falcks dood.
- 5** **Brieven aan Mr. J. Fabius van H. Van Roijen, Staatsraad, Administrateur der posterijen.**
1814 Maart 10-1836 Maart 24 **31 stuks**
 Hendrik van Roijen, geboren te Noordwijk aan Zee in 1760, studeerde aan de Hoogeschool te Leiden in de letterkunde. Hier sloot hij vriendschap met den Hoogleraar Van der Palm. Na zijne studies voltooid te hebben werd hij Rector, later Lector Historiarum et Linguae Graecae te Vlissingen. Door koning Willem I werd hij tot Staatsraad in gewonen dienst benoemd. Ook bekleedde hij den post van administrateur der posterijen. Hij stierf in 1844.
- 6** **Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. C. F. Van Maanen, Minister van Justitie.**
November 1817-1845 November 13 **192 stuks**
 De vriendschap tusschen Van Maanen en Fabius was 't gevolg van verwantschap tusschen beiden. Mevrouw Fabius was eene nicht van Van Maanen.
- 7** **Brieven aan Mr. J. Fabius van J. Kinker, Professor te Luik.**
1820 Juni 19-1830 September **15 stuks**
 J. Kinker, geboren 1 Januari 1764 op Meilust onder Nieuwer-Amstel, alwaar zijn vader fabrikant was, ging in 1781 naar de Utrechtsche Hoogeschool, studeerde eerst in de geneeskunde, daarna in de rechten, promoveerde in 1787 en werd advocaat te 's-Gravenhage, doch in 1793 te Amsterdam.
 In 1814 werd hij door koning Willem I benoemd tot Hoogleraar in de Nederlandsche taal en letterkunde te Luik, waar hij zich zeer bemind maakte. In 1830 na de omwenteling keerde hij naar Amsterdam terug. Waar hij den 16den September 1845 overleed.
- 8** **Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. G. A. G. P. Baron van der Capellen van Berkenwoude.**
1827 Juli 1-1839 September 9 **25 stuks**
 Met twee bijlagen:

- a** Gedrukte missive van Van der Capellen aan den Minister van het publiek onderwijs, de nationale nijverheid en de koloniën. 1821 Januari 3;
- b** Stukken betreffende het onderzoek naar het finantieel beleid van den Gouverneur-Generaal Mr. G. A. G. P. Baron van der Capellen. 1831 Maart 7-Juni 24
- Mr. G. A. G. P. Baron van der Capellen, geboren Utrecht 15 December 1778, overleed op zijn landgoed Vollenhoven bij Utrecht 10 April 1848. Hij promoveerde te Utrecht. Onder Lodewijk Napoleon bekleedde hij verscheidene hooge betrekkingen. Doch tijdens de inlijving was hij ambteloos. Koning Willem I droeg hem verscheidene gewichtige functies op en benoemde hem in Augustus 1814 tot Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. In 1815 ging hij echter nog naar het Congres te Weenen. Eerst in Augustus 1816 nam hij het bestuur in Indië uit de handen der Engelschen over. Hij trad af als Gouverneur-Generaal 1 Januari 1826, terwijl men in 't vaderland ontevreden was over zijn finantieel beleid. Gedurende eenige jaren was Van der Capellen niet in de gelegenheid zich te verantwoorden, doch in 1831 verwierf hij weder 's Konings gunst, na een onderzoek naar zijn finantieel beleid. Hij bekleedde verder geene staatsbetrekkingen meer, hoewel ze hem dikwijls aangeboden werden. Koning Willem II benoemde hem tot zijn opperkamerheer. De briefwisseling tusschen Van der Capellen en Fabius dagteekent na het overlijden van Mr. H. J. van de Graaff, den grooten vriend van Fabius en lid van den Raad van Nederlandsch Indië onder het bestuur van Van der Capellen.

- 9** Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. J. H. Van Reenen
1830 October 26-1831 Juli 31 4. stuks
Mr. Jacob Hendrik van Reenen, geboren te Amsterdam in 1783, studeerde aan het Athenaeum aldaar, werd later Hoogleraar aan het Athenaeum en lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tot 1838. Hij overleed 3 Augustus 1845.
- 10** Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. G. Van Lennep.
1830 September 4-1832 December 9 7 stuks
G. van Lennep, geboren te Almelo in 1774, werd opgeleid aan het Amsterdamsch Athenaeum, studeerde te Leiden, werd doctor in de rechten in 1797 en vestigde zich daarop als advokaat te Amsterdam. Door Lodewijk Napoleon werd hij tot bibliothecaris van den Haag benoemd; bij de inlijving werd hij rechter van instructie te Almelo, daarna inspecteur over de drukkerij en den boekhandel in het arrondissement Groningen. Tijdens de omwenteling was hij te Parijs. Later werd hij een der redacteurs van de Gazette Générale des Pays-Bas. Na de opheffing van dit blad ondernam hij de uitgave van een Recueil des séances de la Seconde Chambre des Etats généraux, dat geen opgang maakte. In 1829 werd hij belast met de taalkundige herziening der nieuwe Nederlandsche wetboeken. Hij overleed 19 September 1833.
- 11** Brieven aan Mr. J. Fabius van J. I. van Sevenhoven, lid van den Raad van Nederlandsch Indië.
1839 Februari 17-1840 December 6 29 stuks
Jan Isaäk van Sevenhoven, geboren te Amsterdam, ging op jeugdigen leeftijd naar Indië, werd onder het bestuur van den Gouverneur-Generaal baron Van der Capellen resident van Cheribon, later commissaris ter regeling van de Palembangsche zaken en onder het bestuur van den Commissaris-Generaal Du Bus de Gisignies resident van Djocjocarta. Hij regelde de hangende kwesties met

de hoven van Soerakarta en Djocjocarta en werd hierop lid van den Raad van Nederlandsch Indië en commissaris van Sumatra's Westkust. Om gezondheidsredenen ging hij in 1839 naar Nederland. Hersteld ging hij naar Indië terug, doch overleed eenige dagen vóór zijn aankomst in het begin van 1841. Zijne briefwisseling met Fabius dagteekent van zijne komst in Nederland met verlof en beider vriendschap voor den overleden Mr. H. J. van de Graaff. Fabius interesseerde zich voor Indische zaken en Van Sevenhoven bracht hem daarvan op de hoogte.

- 12** Exemplaar voor Mr. J. Fabius van eene memorie over de kultures op het eiland Java, door J.I. van Sevenhoven, lid van den Raad van Nederlandsch Indië, bij den Koning ingediend.
1840 Mei 6 1 stuk
Zie brieven van Van Sevenhoven aan Mr. J. Fabius. 1840 April 26 en Mei 22. (1913)
- 13** Brieven aan Mr. J. Fabius van Mr. P.W. Provo Kluit.
1839 Augustus 5-1846 (?) December 6 7 stuks
Pieter Willem Provo Kluit, geboren te Lillo 16 October 1773, ging naar Vlissingen, werd daar op de Latijnsche school een der verdienstelijkste leerlingen van H. Van Roijen en studeerde daarna te Utrecht. Hij vertrok met Mr. J. Valckenaer als diens geheimschrijver naar Spanje. In 1796 werd hij 2de griffier bij het Hof te Utrecht. Hij bleef bij de rechterlijke macht en werd ten slotte President van het Provinciaal Hof van Noord-Holland. Hij overleed 23 Juli 1850. Fabius was Raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Noord-Holland, waarvan Mr. Provo Kluit president was.
- 14** Diverse brieven aan Mr. J. Fabius van:
a Mr. H. Th. Ketjen, zwager van Fabius (vermoedelijk). 1806 April 9.
b Mr. C. Vollenhoven. 1812 Juni 10.
c Mr. J. F. Van der Meersch. 1818 Februari 22.
d Mr. H. Th. Ketjen, zwager van Fabius (vermoedelijk). 1821 Maart 5.
(Zie brieven van Van Maanen aan Fabius 1821 Januari 24 en Februari 27.)
e Mr. Schneither. 1829 April.
f H. L. Royaards. 1838 April 21.
g Jhr. J. K. Hora Siccama. 1850 Maart 4.
Hierbij drie brieven aan Mr.G.J. Fabius, zoon van Mr. J. Fabius, van Jhr. O. W. Hora Siccama. 1855 Februari 24-1857 Mei 8.
- 15** Droom van een gesprek tusschen Pallas en Mercurius over den staat des koophandels, door A. J. Cuperus ingeleverd in het zoogenaamd Vrijdags gezelschap.
1781 December 22 1 stuk
Mr. Fabius werd lid van dit gezelschap in 1816.